

Opis systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Suchowoli

- 1. W Banku działa system kontroli wewnętrznej, którego celem jest wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniających się do zapewnienia:**
 - 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
 - 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi
 - 5) bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji.
- 2. Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu w Banku**
 - 1) Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia we wszystkich komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej. Zarząd Banku zapewnia niezależność komórki ds. zgodności i środki finansowe niezbędne do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracowników tej komórki.
 - 2) Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej na podstawie opinii Komitetu Audytu.
 - 3) Komitet Audytu monitoruje skuteczność kontroli wewnętrznej, opiniuje system kontroli wewnętrznej na potrzeby dokonania przez Radę Nadzorczą corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.
- 3. Schemat organizacji trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej banku**

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach (liniach obrony):

 - 1) na pierwszą (I) linię obrony składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku,
 - 2) na drugą (II) linię obrony składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania na pierwszej (I) linii obrony oraz działalność komórki ds. zgodności i kontroli wewnętrznej,
 - 3) trzecią (III) linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez SSOZ BPS.
- 4. Funkcja kontroli**

Funkcja kontroli jest jednym z najważniejszych elementów systemu kontroli wewnętrznej, ma podstawowe znaczenie dla:

- 1) zapewnienia bezpieczeństwa Banku,
- 2) zapobiegania i eliminacji nieprawidłowości i nadużyć,
- 3) uzyskiwania wymaganej jakości wykonywanych czynności w ramach procesów,
- 4) utrzymania ryzyka działalności na założonym poziomie,
- 5) uzyskania odpowiedniej efektywności i skuteczności działania Banku.

Zadaniem funkcji kontroli jest zapewnianie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku. Funkcja kontroli obejmuje stanowiska, Banku odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji – w szczególności:

- 1) stosowanie mechanizmów kontrolnych opisanych w regulacjach wewnętrznych (politykach, instrukcjach, zasadach, procedurach) dotyczących przeprowadzania przez pracowników Banku lub systemy informatyczne operacji, transakcji lub innych czynności wykonywanych w ramach istotnych (kluczowych) procesów Banku,
- 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych polegające na dokonywaniu weryfikacji bieżącej lub testowania,
- 3) sprawozdawanie w zakresie działania funkcji kontroli wyników monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych, a także wyników działania funkcji kontroli (np. wyników kontroli lub stopnia realizacji odpowiednich planów).

Działanie funkcji kontroli ma charakter ciągły, jest realizowane na wszystkich etapach poszczególnych procesów, we wszystkich obszarach działania Banku.

5. Umieszczenie, zakres zadań, niezależność Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej oraz Audytu Wewnętrznego

- 1) w strukturze organizacyjnej Banku wyodrębniono Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, podlegające organizacyjnie Prezes Zarządu Banku oraz funkcjonalnie Radzie Nadzorczej;
- 2) zadaniem komórki ds. zgodności jest niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w zakresie dokonywania testowania pionowego pierwszej linii, a także prowadzenia i aktualizowania matrycy funkcji kontroli, identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz raportowanie w tym zakresie;
- 3) komórka ds. zgodności ma zapewniony bezpośredni kontakt z Zarządem Banku, Radą Nadzorczą oraz Komitetem Audytu, uczestniczy w posiedzeniach Zarządu oraz Rady Nadzorczej;
- 4) w Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność komórki ds. zgodności;
- 5) regulamin funkcjonowania komórki ds. zgodności zatwierdza Zarząd i Rada Nadzorcza;
- 6) powoływanie osoby na stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej. Odwołanie odbywa się również za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu tej osoby. W przypadku zmiany na tym stanowisku, Bank niezwłocznie informuje o tym Komisję Nadzoru Finansowego wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany;
- 7) stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej posiada kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności występującym w działalności Banku oraz ma dostęp do wszelkich niezbędnych informacji;
- 8) w Banku funkcjonuje szczegółowy tryb kontroli wynagrodzenia stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej zapewniający niezależność i obiektywizm

wypełniania przez niego zadań oraz umożliwiający zatrudnienie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniu i umiejętnościach.

- 9) Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS - funkcję audytu wewnętrznego realizuje Pion Audytu w SSOZ BPS.

6. Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej dokonywanej przez Radę Nadzorczą

Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Banku obejmuje ocenę adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, zapewnienia zgodności oraz niezależną ocenę dokonaną przez audyt wewnętrzny realizowany na mocy zapisów Umowy Systemu Zrzeszenia BPS. Ocena dokonywana jest w formie uchwały Rady Nadzorczej w oparciu o ustanawiane przez Zarząd, przyjęte przez Radę Nadzorczą kryteria oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, m.in. na podstawie:

- 1) informacji od Zarządu Banku o realizacji zadań w ramach systemu kontroli wewnętrznej;
- 2) ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta;
- 3) wyników audytu zrealizowanych przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
- 4) raportów przedstawianych przez komórkę ds. zgodności;
- 5) wyników oceny rocznej Badania i Oceny Nadzorczej (BION) oraz inspekcji dokonywanej przez KNF;
- 6) stopnia realizacji celów strategicznych Banku;
- 7) osiągnięcia zakładanych założeń finansowych na dany rok, w tym wskaźników określonych w Umowie Systemu Ochrony;
- 8) raportów z przeprowadzenia niezależnego monitorowania i testowania w ramach funkcji kontroli;
- 9) istotnych z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, ocen i opinii dokonywanych przez podmioty spoza Banku.